

Січковий Майдан: схема перемоги мурашника

Якщо здорових мурашок перенести на нове місце, то вони відразу ж побудують новий мурашник. У роботу вони включаються миттєво завдяки вродженим інстинктам: «Цариця і гніздові мурашки риють в землі нори, інші особини укладають в них личинки і яйця, треті збирають гніздовий матеріал, четверті починають патрулювати місцевість. Земля, що добувається при будівництві нір, тут же йде на зведення валу довкола майбутнього гнізда – ця схожість з людськими містами властива всім поселенням рудих лісових мурашок» ([Доля мурашника: загибель і воскресіння](#)). Ними ніхто не керує – кожен робить ще, що має робити.

Щось подібне відбулося на Майдані: опинившись в ситуації смертельної загрози, українці відкинули все зайве і миттєво збудували Січ. Кожен робить те, що має робити: одні облаштовують житло, другі приносять їжу, треті її готують і розподіляють, четверті патрулюють територію, п'яті укріплюють захисну стіну... Коли активістів Майдану – зовсім молодих українців, фактично ще дітей – запитують, хто їх навчив це робити, вони дивуються. Бо їх ніхто не вчив – **вони просто знають, що так треба**. Включилися здорові інстинкти, родова пам'ять Трипілля і бог-егрегор Майдану.

Біосоціальний організм Майдану – тіло «мурашника» – успішно забезпечує базові функції захисту і виживання, але цього не достатньо: потрібна «колективна голова», спроможна виробляти стратегію.

Січ і партії

У ролі управляючого центру новоствореного «мурашника» спробували виступити опозиційні політичні партії. Проте швидко виявилось, що опозиція не розуміє Січ, а Січ не розуміє опозицію. Можна було б сказати: це через те, що партії не створили Січ. Це правда, але не вся.

Головна причина взаємного нерозуміння і навіть глухого конфлікту ось у чому. **Партії за своєю природою мусять діяти за правилами існуючої системи, в наявному правовому полі, згідно з чинною Конституцією. Натомість Січ – це зародок нової системи з новим правовим полем і новою Конституцією.**

Партії – це стабілізація і вдосконалення старого, Січ – це творення і розвиток нового.

Чи можна поєднати партійні інтереси з інтересами Січі? Можна, але за умови, що кожен буде робити своє і не буде втручатися у справи іншого. Допомогати – ТАК!, нав'язувати своє – НІ!

Чим успішніше опозиція стримуватиме «братву», тим сприятливіше середовище для розгортання Січі. Прикладом успішної взаємодії партій і Січі став тиск на владу, в результаті якого було ухвалено закон про реабілітацію протестувальників, підписаний Януковичем 23 грудня.

Вертикальна структура

Для того, щоб Січ робила своє – творила нову систему, – вона має собі «виростити голову». Таке вже було в попередньому циклі розвитку України. Ось як про це писав [Євген Маланюк](#): *«Справді, на перший погляд, є то чудом нашої історії: обезголовлений національний організм – власним внутрішнім зусиллям – вирощує собі голову. Провідна верства – здрібнілі князі й боярство, пізніше навіть єпископат – втягається механізмом польської державности... І от, на зміну відумерлій аристократії „несподівано“, бо в історично-короткім часі, з'являється **аристократія нова**, з'являється „чудом“, бо ніби з „нічого“ зроджена. Козацтво... було зроджене з лона обезголовленого національного тулубу».*

Інстинкт Січового «мурашника» твердо веде його до формування власних органів управління. Це базова річ, яку треба створити негайно, бо час завжди грає проти нас. Хто не керує собою, той неминуче підпорядковується зовнішньому керуванню. Початкова управлінська структура, мета, символіка, ідеологія і стратегія описані у статті [«Січовий Майдан: як почати Велику Гру»](#). Вони потребують деталізації.

Принципи січового самоврядування

1. КОМПЕТЕНТНІСТЬ. Обрання відбувається з середовища учасників Майдану, які знають один одного в результаті спільної діяльності. Люди, що разом працюють, безпомилково обирають з-поміж себе кращих. Люди, які не бачили один одного в ділі, до такого неспроможні, їх легко обманути.
2. ПЕРСОНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. Правильна система управління основана на принципі **взаємної персональної відповідальності** – як обранців, так і виборців. Відповідальність не ділиться: де відповідає більше одного, там не відповідає ніхто. Якщо на запитання «Хто за це відповідає?» нема відповіді, то це або лохотрон, або дитячий садок.
3. ЦІЛІСНІСТЬ. Система органів управління має бути цілісною, без «дірок» для потенційних конфліктів інтересів. Цілісність управління передбачає відсутність суперечностей між правилами Гри і діяльністю її учасників. Головною умовою організаційної цілісності є **єдиноначальність на всіх рівнях соціальної організації**. Тоді у будь-якій справі є людина, з якої можна запитати.
4. КОШОВИЙ. Першим обирається **Кошовий отаман**, який забезпечує цілісність управління (єдиноначальність) і несе за це персональну

відповідальність. Кожен виборець зокрема і вся громада виборців у цілому також бере на себе відповідальність щодо виконання наказів Кошового і забезпечення його ресурсами для досягнення мети. Тобто **відповідальність взаємна і персональна**. Тут усе по-дорослому, без псевдodemократичного балагану. Кошовий відповідає за всю справу, кожен виборець відповідає за свою ділянку.

5. СИСТЕМА ПРАВИЛ. Обрання Кошового супроводжується формуванням **системи правил** взаємодії у вигляді письмової угоди між обранцем і виборцями. Фактично, громада виборців укладає угоду з Кошовим, в якій зафіксовано розподіл функцій і персональна відповідальність за їх якісне виконання. Хто не погоджується з системою правил, той не підписує угоду. Тут діє **принцип консенсусу** – повної взаємної згоди (однозгідності).

6. СПРАВЕДЛИВИЙ СУДДЯ. Для контролю за виконанням системи правил і розв'язання внутрішніх непорозумінь обирається **Суддя**. Суддя не керує Січчю, а тільки забезпечує виконання погодженої системи правил, тому між Кошовим і Суддею нема конфлікту інтересів. Він не підпорядковується Кошовому, тому може здійснювати незалежний суд. У разі порушення правил, Суддя може винести на розгляд виборців питання про переобрання Кошового. Так само Кошовий може поставити питання про переобрання Судді. Для забезпечення цілісності цей процес має завершитися **або переобранням Кошового, або переобранням Судді, або зміною системи правил**.

7. ЧЕСНИЙ СКАРБНИК. Для якісного контролю за ресурсами, громада виборців обирає **Скарбника**. Це подібно до директора і бухгалтера на підприємстві – вони допомагають один одному і утримують від помилок. Скарбник виконує накази Кошового, які не суперечать правилам, і відповідає перед громадою виборців за якісне виконання цих наказів. Тому між Скарбником і Кошовим нема конфлікту інтересів. За роботою Скарбника спостерігають Кошовий і Суддя, які при порушенні правил можуть поставити питання про переобрання Скарбника. Для забезпечення цілісності цей процес має завершитися **або переобранням Скарбника, або переобранням ініціатора переобрання – Кошового чи Судді, або зміною системи правил**. Так само Скарбник може поставити питання про переобрання двох інших виборних осіб – Кошового і Судді.

8. ВЗАЄМНИЙ КОНТРОЛЬ. Таким чином, **громада компетентних виборців формує Право (систему правил) і обирає трьох виборних осіб – Кошового, Суддю і Скарбника**. Кожен з них може ініціювати переобрання двох інших виборних посадовців на підставі порушення правил. Якщо ініціатива не підтримується громадою виборців, то громада або переобирає самого ініціатора, або змінює систему правил.

9. БЮДЖЕТ. Виборна старшина – Кошовий, Суддя і Скарбник – формують початковий бюджет і створюють організаційні структури, необхідні для досягнення мети – творення нової Української держави (Третього Гетьманату). Бюджет формується під завдання, а оприлюднені завдання стимулюють надходження у бюджет. Ключовим чинником наповнення скарбниці є розумна відкритість надходжень і витрат.

Нова вертикаль влади

Центральна Січ виступає в ролі моделі самоорганізації і головного полігону для перевірки нових ідей. Після практичного випробування ця модель тиражується на всю Україну і весь світ. **Всюди, де є хоч три українці, один з них має бути сотником, другий – суддею сотні, третій – скарбником сотні.**

Кошовий напряду взаємодіє з сотниками, Суддя – з суддями, Скарбник – зі скарбниками. Всі навчають один одного, допомагають, координують роботу. **Для навчання створюється Центральна січова школа та її філії на місцях.**

Коли сотень стає багато, тоді сусідні територіальні сотні об'єднуються в полки і обирають зі свого середовища полкову старшину. Полкова старшина обирає зі свого середовища центральні органи. Так вибудовується владна вертикаль Третього Гетьманату: місцева сотня – полк – Центр.

Початкові правила Гри

Описані вище принципи самоврядування і є початковими правилами. Їх можна брати за незмінну основу (своєрідний «білль про права») і правильно доповнювати в міру практичної необхідності та народження нового досвіду.

Нові правила ухвалюються старшиною і приймаються усіма учасниками Гри. Хто з ними не погоджується, той може заснувати свою гру. Важливо, щоб усі альтернативні групи дотримувалися правильної змагальності, тобто досягали переваги не ослабленням інших, а посиленням себе.

Нова Україна повинна розвиватися у правовому полі. Це має бути наше, українське правове поле.

Хай Буде!

*Ігор Каганець,
Інститут метафізичних досліджень Перехід-IV
<http://ar25.org/node/23740>*

Київ, 27 грудня 2013 р.